

TANTERMI ÓRÁK 2018/2019 ŐSZI FÉLÉV

Szept. 10. TERPENOIDOK BIOSZINTÉZISE. Dr. Böszörményi Andrea
1. hét ILLÓOLAJOK a növényvilágban és gyógyászati jelentőségük.

Szept. 17. MONOTERPÉN ILLÓOLAJOK
2. hét

Dr. Böszörményi Andrea

Aciklusos monoterpének: Lavandulae flos, Citri pericarpium, Aurantii epicarpium et mesocarpium, Aurantii amari flos, Coriandri fructus, Melissae folium, Aloysiae herba, Citronellae folium.

Monociklusos monoterpének:

Angelicae radix et rhizoma, Menthae crispae folium, Menthae piperitae folium, Carvi fructus, Eucalypti folium, Melaleucaae folium, Pyrethri flos

Biciklusos monoterpének: Rosmarini folium, Juniperi galbulus, Camphora, Salviae folium

Aromás monoterpének: Thymi vulgaris herba, Serpylli herba, Origani herba.

Szept. 24. ILLÓ FENILPROPÁN SZÁRMAZÉKOK, SZESZKVITERPÉN
TARTALMÚ ILLÓOLAJOK, BALZSAMOK, GYANTÁK

3. hét

Dr. Böszörményi Andrea

Fenilpropán-származékok: Caryophylli flos, Calami rhizoma, Anisi fructus, Foeniculi fructus, Cinnamomi cassiae cortex, Myristicae semen, Pertoselini radix et herba, Levistici radix, Calami rhizoma, Zingiberis rhizoma, Curcumae rhizoma

Illó szeszkviterpének: Matricariae flos, Chamomillae romanae flos, Millefolii herba, Absinthii herba, Arnicae flos

Balzsamok, gyanták: Terebinthina drogok, Balsamum peruvianum, Balsamum toluatum, Benzoe, Olibanum, Myrrha, Mastix

Okt 1. IRIDOIDOK, SZESZKVITERPÉN LAKTON ÉS DITERPÉN
KESERŰANYAGOK

4. hét

Dr. Csernák Orsolya

Valepotriát iridoidészterek: Valerianae rhizoma et radix.

Iridoidok: Harpagophyti radix, Plantaginis folium.

A keserűanyag tartalmú drogok és készítményeik terápiás jelentősége

Szeko-iridoid keserűanyagok: Gentianae radix et rhizoma, Trifolii fibrini folium, Centaurii herba.

Szeszkviterpén-lakton keserűanyagok: Cardui benedicti herba, Taraxaci radix, Cichorii herba, Lactucarium, Cinae flos.

Diterpén keserűanyagok: Marrubii herba

Fahéjsavas pregnánészterek: Lanosterolból levezetett keserűanyagok és drogaik,
kukurbitacinok: Colocynthis fructus

Szeko-triterpén keserűanyagok: Quassiae lignum.

Okt. 8. **SZÍVRE HATÓ, SZTERÁNVÁZAS GLIKOZIDOK,
KÜLÖNLEGES SZTEROIDOK**

5. hét

Dr. Béni Szabolcs

Szívre ható, szteránvázas glikozidokat tartalmazó drogok és jelentőségük a gyógyászatban: Digitalis purpureae folium, D. lanatae folium, Convallariae folium, Strophanthi semen, Scillae bulbus, Hellebori rhizoma, Adonidis herba, Oleandri folium.

Különleges triterpenoidok, szteroidok: Cimicifugae rhizoma, Agni casti fructus, Myrrha.

Ekdiszteroidok

Okt. 13. **TRITERPÉNEK ÉS SZTERÁNVÁZAS VEGYÜLETEK**

7. hét (szombat)

Dr. Alberti Ágnes

Triterpének és a szteránvázas vegyületek általános ismertetése.

Szaponinok felépítése és kémiai felosztása, hatása.

Szteroid szaponinok: Dioscoreae tuber, (Agave, Digitalis fajok, Sarsaparillae radix)

Triterpén szaponinok: Liquiritiae radix et rhizoma, Primulae radix et rhizoma, Herniariae herba, Saponariae albae radix, Hippocastani semen, Quillajae cortex, Senegae radix

Adaptogén hatású drogok terápiás jelentősége és készítményeik: Ginseng, Eleutherococcus és Leusea drogok

Tetraterpének: Croci stigma, Dauci carotae radix.

Politerpének: Resina elastica

Okt. 15. **ALKALOIDOK BIOSZINTÉZISE.
A NÖVÉNYI NITROGÉN ANYAGCSERE.
ORNITIN ÉS LIZIN EREDETŰ ALKALOIDOK I.**

6. hét

Dr. Kursinszki László

Aminosavak, peptidek, biogén aminok.

Alkamidok: Symphyti radix, Echinaceae herba et radix

Lektinek és gyógyászati felhasználásuk kérdései: Viscum album

Növényi enzimek a terápiában: Carica papaya, Ananas comosus, Ficus elastica drogjai.

Alkaloidok bioszintézise, kémiai szerkezet/hatás összefüggések

Valódi alkaloidok:

Ornitin és lizin eredetű alkaloidok:

Tropán- és ekgoninvázis alkaloidok: Belladonnae radix et folium, Hyoscyami folium, Stramonii folium, Scopoliae rhizoma, Cocae folium.

Okt 29. **ORNITIN ÉS LIZIN EREDETŰ ALKALOIDOK II.**
8. hét **TRIPTOFÁN EREDETŰ ALKALOIDOK**

Dr. Kursinszki László

Ornitin és lizin eredetű alkaloidok:

Pirrolidin- és piperidinvázás alkaloidok: Nicotianae folium, Lobeliae herba, Conii fructus, Arecae semen, Punicae granati cortex, Piperis nigri fructus.

Pirrolizidin és kinolizidin vázasok: Boraginis herba, Symphyti radix et herba, Farfarae folium, Senecio fajok, Sarothamni herba.

Triptofán eredetű alkaloidok.

Egyszerű indolvázások: Physostigmae semen.

Hemiterpenoid indol vázasok: ergot alkaloidok: Secale cornutum.

Monoterpenoid indol vázasok: -karbolin vázasok: Rauwolfiae radix, Vincae minoris. herba, Uncariae cortex, radix et folium

Dimer indol-indolin vázasok: Catharanthi rosei herba

Strichnán vázasok: Strychni semen, Curare

Kinolin vázasok: Cinchonae cortex

Nov. 5. **BENZIL-IZOKINOLIN VÁZÁS ALKALOIDOK BIOSZINTÉZISE,**
FITOKÉMIAI JELLEMZÉSE ÉS JELENTŐSEBB DROGJAIK
9. hét **TOVÁBBI FENILALANIN (TIROZIN, DOPA) EREDETŰ ALKALOIDOK.**

Dr. Béni Szabolcs

Fenilalanin (tirozin, DOPA) eredetű alkaloidok:

Fenoloid-izokinolin vázasok (kelidonin, berberin stb.): Chelidoni herba et radix, Fumariae herba, Berberidis radice cortex et fructus, Hydrastidis rhizoma.

Benzil-izokinolin, morfinán vázasok (papaverin, morfin stb.): Papaveris fructus, Opium.

Dimer benzil-izokinolin vázasok (tubokurarin): Curare.

Fenil-izokinolin, fenantridin vázasok (galantamin): Galanthi bulbos.

Monoterpenoid-izokinolin vázasok (emetin stb.): Ipecacuanhae radix.

Nov. 12. **FENILALANIN EREDETŰ PROTOALKALOIDOK**
PSZEUDOALKALOIDOK

10. hét

Dr. Blázovics Anna

Fenilalanin eredetű protoalkaloidok:

Fenil-etil-izokinolin intermediérből keletkező tropolon vázas alkaloidok (kolchicin stb.): Colchici semen et tuber.

Amino-fenil-propán vázas (efedrin stb.): Ephedrae herba, Catha edulis folium.

Benzil-amin vázas (kapszaicin stb.): Capsici fructus, Cayenni fructus.

Pszedoalkaloidok: Nukleotid eredetű alkaloidok:

Purinvázások: Theae folium, Mate folium, Cacao semen, Coffeae semen, Colae semen, Guarana.

Pirimidinvázások: Piper methystici radix (kava-kava).

Imidazolvázások: Jaborandi folium.

Piridin karbonsavak

Nov. 19. **TERPÉN EREDETŰ ALKALOIDOK.
CIANOGEN- ÉS MUSTÁROLAJ GLIKOZIDOK**

11. hét

Dr. Alberti Ágnes

Terpén eredetű alkaloidok:

Diterpenoid alkaloidok: Aconiti tuber, Taxus fajok.

Szteroid alkaloidok: Solanum laciniatum, S. dulcamara, Veratri rhizoma et radix, Sabadillae semen.

C-nor-D-homosteroid ceván vázas alkaloidok: Veratri rhizoma et radix, Sabadillae semen.

Cianogén- és mustárolaj glikozidok: Amygdalae semen, Pruni spinosae flos, Sinapis nigrae semen, S. albae semen, Tropeoli herba

Egyéb kén tartalmú vegyületeket tartalmazó drogok: Allii sativi bulbus, Allii cepae bulbus

Nov. 26. **GYÓGYSZERÉSZI BIOTECHNOLÓGIA**

Dr. Bányai Péter

12. hét

Növényi biotechnológia és géntechnológia. Biológiailag aktív anyagok termeltetése növényi tenyészetekkel.

Dec. 3. **ÉVFOLYAM ZH**

Dr. Béni Szabolcs

13. hét

Dec. 10. **GYÓGYNÖVÉNYKUTATÁS ÉS FITOTERÁPIA A XXI. SZÁZADBAN**

14. hét

Dr. Kéry Ágnes

Kihívások, eredmények és lehetőségek a gyógyszeripari innovációban.